

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 45C/92/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215202584
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Kotosová Hucová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2016:7215202584.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Michaelou Kotosovou Hucovou v právnej veci navrhovateľa Quantum Credit a.s. so sídlom Ružová dolina č. 25, Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zastúpeného PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Ružová dolina č. 25, Bratislava, IČO: 36 668 745 proti odporkyni W. A., W.. X.X.XXXX, W. F. U. V. - V. W. J. G. Č.. XXX/XX, zastúpenej opatrovníkom R.. T. U., zamestnankyňou Okresného súdu Košice I, v konaní o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

U r č u j e , že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení Fix zo dňa X.X.XXXX, uzavretého medzi právnym predchodcom navrhovateľa L. M. E..L.. L. L. F. XX, XXX XX F., K.: XX XXX XXX a odporkyňou, v článku 2 v znení „Účastník zároveň berie na vedomie a súhlasí s tým, že v prípade porušenia dojednania uvedeného v predchádzajúcej vete je povinný podľa bodu 3 tohto dodatku uhradiť podniku zmluvnú pokutu, uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku“ a v článku 3 prvá veta v znení: „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode I písm. c), v bode 2 tohto Dodatku alebo v článku 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v článku 5 bod 5.2. písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. I tohto Dodatku“, je ako neprijateľná neplatná.

Odporkyni náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu 5.2.2015 navrhovateľ žiadal zaviazať odporkyňu na zaplatenie 248,95 eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 248,95 eur od 26.2.2012 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že L. M. E..L.. L. L. U. F. W. F. G. Č.. XX, K.: XX XXX XXX, uzavrela s odporkyňou podľa § 43 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov dňa 7.9.2011 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb - program FIX a Dodatok k Zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby alebo zariadenia/mobilný telefón L. X. P. v lehote viazanosti 24 mesiacov. Uviedol, že na základe zmluvy poskytovala L. M. E..L.. odporkyni plnenie riadne a včas. Podľa účtovných dokladov bolo zistené, že odporkyňa si svoj zmluvný záväzok nesplnila, t.j. nedobíjala si zmluvne dohodnutý kredit, porušila zmluvnú povinnosť, z čoho jej následne vyplynula povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Vystavená bola faktúra S., splatná 25.2.2012 v sume 248,95 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že L. M. E..L.. a navrhovateľ uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom navrhovateľa. Na základe uvedeného došlo zo strany L. M. E..L.. k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči odporkyni. Keďže odporkyňa porušila zmluvu tým, že faktúry

nezaplatila, resp. nedobýjala si zmluvne dohodnutý kredit, v dôsledku čoho bola deaktivovaná, vznikol navrhovateľovi na základe toho nárok fakturovať zmluvnú pokutu. Navrhovateľ si uplatnil aj zákonný úrok z omeškania a náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku 16,50 eur a trov právneho zastúpenia 71,93 eur.

Súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch a v spojení § 200ea ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor. Rozsudok bol vyhlásený verejne 5.2.2016, oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku na úradnej tabuli súdu bolo zverejnené 21.1.2016 (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s podstatným obsahom listín predložených navrhovateľom: Zmluvou o pripojení Fix zo dňa 7.9.2011, Oznámením L. M. E..L.. zo dňa 4.12.2013 o postúpení pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, faktúrou č. 7201291171 zo dňa 8.2.2012 a ostatným spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

Dňa 7.9.2011 uzavreli právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa Zmluvu o pripojení a Dodatok k zmluve o pripojení, na základe ktorých L. M. E..L.. poskytla odporkyni SIM kartu v počte 1 ks, ktorej bolo pridelené telefónne číslo a umožnila odporkyni využívať telekomunikačné služby - program Fix 16 za nasledovných podmienok: minimálne mesačné zmluvné dobitie: 16,00 eur, typ mobilného telefónu: L. X. P., maximálna kúpna cena za mobilný telefón: 9,00 eur, doba viazanosti: 24 mesiacov, zmluvná pokuta: 248,95 eur, minimálny program služieb: FIX 16. Listom zo dňa 4.12.2013 oznámila L. M., E.. L.. odporkyni postúpenie pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to pohľadávky vyúčtovanej faktúrou č. 7201291171 vo výške 248,95 eur spolu s príslušenstvom, na spoločnosť B.M. Z. E..L., L. L. U. F. W. M. G. Č.. XX/C, K.I.: XX XXX XXX. Odporkyni vzniklo oprávnenie na užívanie mobilnej telekomunikačnej siete právneho predchodcu navrhovateľa, za čo bola odporkyňa povinná uhrádzať vyúčtované poplatky na základe faktúr resp. dobíjať kredit. Z oznámenia L. M. E..L.. ďalej vyplýva, že postúpenie pohľadávok sa uskutočnilo na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi spoločnosťami L. M. E..L.. E. B. Z. a.s. dňa 20.11.2013. Faktúrou XXXXXXXXXXXX zo dňa 8.2.2012, splatnou 25.2.2012, právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporkyni zmluvnú pokutu 248,95 eur. Zmluvná pokuta bola dohodnutá pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 dodatku alebo v čl. 3 bodu 3.6. všeobecných podmienok alebo čl. 5 bodu 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok). Odporkyňa si nespĺnila svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy, týkajúce sa riadneho a včasného uhrádzania platieb za poskytované služby navrhovateľom, resp. dobíjania kreditu.

Takto zistený skutkový stav súd posúdil najmä podľa týchto ustanovení zákona:

Podľa § 43 ods. 1 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky a Tarifa.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie za poskytnutú verejnú službu podľa Tarify.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobite upravená. Zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľská zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľné podmienky). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 544 ods. 1, 2 a 3 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, t.j. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o pripojení a Dodatku (ďalej len Občiansky zákonník) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 153 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom výslovne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Odporkyňa ako spotrebiteľka sa Dodatkom k Zmluve o pripojení zo dňa 7.9.2011 zaviazala zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 € za akékoľvek porušenie povinností z jej strany, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu navrhovateľa v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, pretože jediný subjekt sankcionovaný zmluvnou pokutou je len účastník zmluvy, ktorý má postavenie spotrebiteľa a navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Dodávateľ pripravuje obsah zmluvy, ktorý spotrebiteľ nijako neovplyvňuje, ide o formulárovú zmluvu, do ktorej sa údaje dopisujú, resp. zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmluvy a odporkyňa v tomto smere nemohla ovplyvniť zmluvný vzťah. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Dohodnutá zmluvná podmienka zaväzuje odporkyňu zaplatiť zmluvnú pokutu počas celej doby viazanosti, aj v tom prípade, ak by odporkyňa porušila zmluvu hoci v posledný deň viazanosti. Zmluvná pokuta teda nebola odstupňovaná, ale mala sa uplatniť v plnej výške pri hocikakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia 24 mesiacov. V danej veci zmluvnú pokutu je teda potrebné a považovať ako neprimeranú sankciu aj z hľadiska času, kedy dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatením sumy (nedobytím kreditu) dôjde k ukončeniu zmluvy, napr. 1 mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo pri strate mobilného telefónu s prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Dodávateľ ju žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Zmluvná pokuta napr. patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednanja aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie aké také vôbec nemusí nastať. Dodávateľ na základe takto formulovaného dojednanja zmluvnej pokuty (ak účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto Dodatku), môže od spotrebiteľa požadovať zmluvnú pokutu v dohodnutej výške za každé porušenie zmluvnej povinnosti, teda môže od spotrebiteľa žiadať niekoľkonásobok dohodnutej zmluvnej pokuty. Je nepochybné, že takéto zmluvné dojednanie vnáša do tohto právneho vzťahu neprimeranú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tohto právneho vzťahu, a to na úkor spotrebiteľa. Zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v Dodatku k Zmluve o pripojení je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Zmluvná pokuta postihovala odporkyňu vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takáto zmluvná podmienka bola neprijateľná, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana navrhovateľovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

Navrhovateľ ponúkol svoje služby prostredníctvom štandardnej typovej zmluvy, ktoré bola vopred pripravená a spotrebiteľ zmluvné podmienky nemohol ovplyvniť, pričom výška tejto zmluvnej pokuty ostala v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas ostáva do doby viazanosti. V zmysle § 53 Občianskeho zákonníka je neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve podmienkou neplatnou, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. Ak je dojednanie o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou (§ 53 Občianskeho zákonníka), súd prvého stupňa neuvažoval o využití moderačného práva a zmluvnú pokutu neznižoval. K zníženiu zmluvnej pokuty (§ 545a Občianskeho zákonníka) môže súd pristúpiť iba za situácie, ak zmluvná pokuta je platne dojednaná.

Na základe uvedeného preto súd podľa § 153 ods. 4 O.s.p. uviedol tieto zmluvné podmienky vo výroku rozsudku ako neprijateľné. Uvedený záver vyplýva aj z doterajšej rozhodovacej činnosti súdov v sporoch, kde vystupuje navrhovateľ alebo jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty (rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 30.11.2011 č. k. 4C/174/2011-21 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.05.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 06.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom zo dňa 15.03.2012 Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, trovy konania si neuplatnila, resp. jej žiadne trovy nevznikli, preto o náhrade trov konania súd rozhodol tak, že odporkyňa náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že po:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.1,2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove mal. detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 O.s.p.).